

Examenul național de bacalaureat 2026

Proba E. d)

Filosofie

Simulare

Varianta 2

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

- Care dintre următoarele interogații se referă la problema sensului vieții:**
  - care este diferența dintre bine și rău?
  - cum ne apărăm libertatea socială și politică?
  - merită viața să fie trăită?
  - cum pot fi atenuate inegalitățile sociale?
- Categoria fundamentală a moralei este:**
  - binele
  - adevărul
  - frumosul
  - valoarea
- Situațiile limită din care decurg dileme morale sunt analizate în cadrul:**
  - eticii deontologice
  - eticii hedoniste
  - eticii aplicate
  - eticii teleologice
- Libertatea pozitivă constă în:**
  - existența legilor care apără drepturile cetățenilor
  - existența condițiilor necesare pentru atingerea scopurilor individuale
  - supunerea doar legilor în societate
  - absența constrângerilor arbitrare impuse de puterea politică sau alți oameni
- Una dintre ideile filosofice care aparține lui John Stuart Mill este:**
  - maximizarea libertății individuale prin minimizarea constrângerilor autorității politice
  - identitatea umană se constituie prin alegeri în deplină libertate
  - legile sunt expresia voinței generale
  - societatea este rezultatul unui acord liber încheiat între indivizi
- Ideea că sensul vieții aparține exclusiv omului pentru că depinde doar de alegerile sale face parte din concepția lui:**
  - Jean Paul Sartre
  - Immanuel Kant
  - Jean Jacques Rousseau
  - Blaise Pascal
- Etica hedonistă susține că acțiunile morale ar trebui să urmărească:**
  - efecte cât mai utile
  - obținerea plăcerii
  - principii universale
  - activitatea rațională conformă cu virtutea

8. Trecerea de la starea naturală la starea socială este descrisă în filosofia lui:

- a. J.J. Rousseau
- b. Karl R. Popper
- c. Friederich Hayek
- d. Karl Marx

9. Conform imperativului categoric kantian omul este:

- a. scop în sine
- b. scop condiționat de moralitatea celorlalți
- c. mijloc pentru a obține fericirea
- d. ființă creatoare de valori

10. Eutanasia este o problemă care este analizată în cadrul domeniului:

- a. economic
- b. moralei universale
- c. moralei teleologice
- d. eticii aplicate

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. Analizați, într-o pagină, problematica *relației dintre libertatea individuală și responsabilitatea social-politică*, din perspectivă filosofică, având în vedere următoarele repere:

- a) numirea unui filosof care, în scrierile sale, a făcut referire la problematica *relației dintre libertatea individuală și responsabilitatea social-politică* **1 punct**
- b) precizarea explicită a tezei/ideii filosofice referitoare la *relația dintre libertatea individuală și responsabilitatea social-politică* **2 puncte**
- c) explicarea unei teze/idei filosofice, precizată explicit la subpunctul b) **6 puncte**
- d) ilustrarea tezei/ideii filosofice pe care ați precizat-o, printr-un exemplu concret de situație din societatea contemporană **4 puncte**
- e) menționarea unei consecințe asupra funcționării unui regim democratic, în cazul în care se respectă dreptul de exprimare a opiniilor **1 punct**
- f) utilizarea adecvată a limbajului de specialitate **1 punct**
- g) încadrarea în limita de spațiu precizată **1 punct**

B. Argumentați în favoarea sau împotriva eticii utilitariste.

8 puncte

C. Ilustrați printr-un exemplu concret rolul/importanța libertății de exprimare a opiniei în spațiul public.

6 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Și m-am îndreptat către mine și mi-am zis: <<Și tu cine ești?>>. Și am răspuns: <<Eu sunt un om>>. Și iată trupul și sufletul în mine îmi sunt mie la îndemână, unul exterior, altul interior. (...) Aș vrea ca oamenii să cugete aceste trei lucruri în ele însele. (...) Susțin, încă, că aceste trei lucruri sunt: a fi, a cunoaște, a voi. Căci eu sunt și știu și voiesc. Eu sunt știind și voind și știu că eu sunt și că vreau să știu și să fiu.

Așadar, să vadă, cine poate, în aceste trei lucruri cât de nedespărțită este viața, o singură viață și o singură minte și o singură ființă (...). (Augustin, Confesiuni)

Răspundeți următoarelor cerințe:

- 1. Formulați, pe baza textului dat, teza lui Augustin referitoare la caracteristicile omului ca ființă creată. **4 puncte**
- 2. Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *om interior* și *natură umană*, utilizând termenii menționați în sens filosofic. Punctajul se acordă pentru:
  - a) utilizarea fiecăruia dintre cei doi termeni dați în sens filosofic **2 puncte**
  - b) evidențierea corelației între termenii dați **6 puncte**
  - c) coerența textului redactat **1 punct**
  - d) încadrarea în limita de spațiu precizată **1 punct**
- 3. Argumentați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentată în textul dat. **6 puncte**

B. Știind că, în concepția lui Aristotel, *omul este din natură o ființă socială*:

1. Menționați două argumente invocate de filosof în favoarea ideii/tezei filosofice prezentate în acest enunț. **4 puncte**
2. Construiți un argument care să justifice ideea potrivit căreia *omul este capturat de un destin creator*. **6 puncte**